

i Ze sborových akcí

Po	9. 10.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	10. 10.	14:30	setkání starších věkem
Čt	12. 10.	19:00	schůze staršovstva
Ne	15. 10.	9:30	bohoslužby (T. Landová)
Út	17. 10.	14:30	setkání starších věkem
Út	17. 10.	19:00	ekumenická biblická hodina (J. Beneš)
St	18. 10.	18:00	debata na téma Evangelium pro 21. století (R. Kvapil, V. Lukášová)
So	21. 10.	14:00	do 22:00; benefiční pásmo koncertů pro Diakonii Praha
Ne	22. 10.	9:30	bohoslužby Díkučinění s Večeří Páně (E. Čašková)
Po	23. 10.	18:00	setkání Tripolis: Praha-Marburg-Zürich. Společný projekt tří reformačních měst vzniklý v souvislosti s významnými výročími reformace. Program bude zaměřen především na poslední návštěvu účastníků Tripolisu v Marburgu na akci Zeitreise Reformation.
Út	24. 10.	14:30	setkání starších věkem
Út	24. 10.	19:00	hovory o víře
Ne	29. 10.	9:30	bohoslužby s křtem (E. Čašková)
Út	31. 10.	14:30	setkání starších věkem
St	1. 11.	19:00	Benefiční koncert pro Milíčovu kapli v Malešicích: na programu A. Dvořák - Lužanská mše a J.S. Bach - Jesu meine Freude. Zpívají Naši pěvci, sbormistři Lydie Härtelová a Filip H. Härtel
Ne	5. 11.	9:30	bohoslužby (E. Čašková)
Ne	5. 11.	11:00	sborová neděle (O. Navrátilová: O cestě do Namibii)
Út	7. 11.	14:30	koncert nejen pro starší věkem
Út	7. 11.	16:30	schůzka křesťanské služby
Út	7. 11.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	7. 11.	19:30	biblická v rodině
Ne	12. 11.	9:30	bohoslužby (E. Čašková)
Út	14. 11.	14:30	setkání starších věkem
Ne	19. 11.	9:30	bohoslužby s Večeří Páně (E. Čašková)

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen *vinohradského evangelického sboru* vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakce: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\LaTeX 2\epsilon$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy pošlete na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Číslo 178/říjen 2017

<http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>

Herrnhut

Obsah

Pamatuj na den odpočinku	2
Dopis sboru – podzim 2017	5
Rok v Apostelkirche II.	6
Sibiř je krásná a přírodního bohatství plná země – ale je nasáklá lidskou krví	8
Jak to bylo s Jednotou bratrskou II.	9
Pozvánka na setkání Tripolis: Praha–Marburg–Zürich	11

Pamatuj na den odpočinku

Kázání Ester Čaškové na Vinohradech

Mk 2,23–28 ²³ Jednou v sobotu procházel obilím a jeho učedníci začali cestou mnout zrní z klasů. ²⁴ Farizeové mu řekli: „Jak to, že dělají v sobotu, co se nesmí!“ ²⁵ Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když měl hlad a neměl co jíst, on i ti, kdo byli s ním?“ ²⁶ Jak za velekněze Abiataru vešel do domu Božího a jedl posvátné chleby, které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i těm, kdo ho provázeli?“ ²⁷ A řekl jim: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.“ ²⁸ Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou.“

Hezké počasí láká ven do přírody a mě napadá: proč my jsme vůbec tady? Pán Bůh neděli stanovil jako den odpočinku – ale víme, jak si nejlíp odpočinout?

Bůh sedmý den dokončil své dílo stvoření. Přestal činit, od činů si odpočinul. Neděle je den odpočinutí. A Bůh viděl, že všechno udělal moc pěkně a že je tedy na místě se z toho radovat, kochat se a slavit. Podařilo se nádherné dílo, krásný svět a vrchol stvoření – člověk. A protože člověk je stvořen k Božímu obrazu, je přizván k tomu společnému slavení. Přece se Bůh nebude radovat sám! To není ono. Slavit se musí společně. A ten sedmý den jako den společného slavení zůstává v platnosti, i když se člověk svým hříchem z Boží společnosti vyloučil. Každý sedmý den je pořád dnem setkávání Stvořitele a jeho stvoření. Bůh na nás má vyhrazený čas a čeká. Je to přece jeho den, Den Páně.

A pro nás je to možnost na chvíli se vrátit do ráje. Ano, do toho nenaruše-

ného společenství Hospodina Stvořitele a jeho stvoření. Do té pohody a vzájemné blízkosti, která obě strany naplňuje tím pocitem: To je ono! Takhle to má být. Kéž by to trvalo věčně! Občas takové chvíle zažíváme i ve svých lidských vztazích, ale nikdy věčně netrvají. Ona vlastně i každá neděle zatím končí pondělím. Ale můžeme ji prožívat jako připomínku toho, co se v Boží přítomnosti dá zažít – a na co se můžeme těšit. Vždyť neděle je jen ochutnávka, návnada na cestě k cíli, k dokonalému, věčnému společenství s Bohem.

Izraelský lid dostal Desatero na cestě z Egypta do země zaslíbené. Na cestě z otroctví do svobody. Na té cestě, která je dlouhá a plná nástrah a pokušení. A proto Hospodin svému lidu přikazuje: **Pamatuj na den odpočinku.** Přestávka je nutná, abyste došli. Nemůžete se v jednom kuse hnát dopředu, musíte spočinout, jinak to nezvládnete. Nejde přitom jen o fyzický odpočinek, ale každý sedmý den musíte znovu **zkontrolovat svůj směr:** odkud jdete a kam směřujete. Neuhnuli jsme z cesty? Neztratili jsme se? Nezapomněli jsme, komu patříme, kdo nás vyvedl, na koho se máme dívat a podle koho se orientovat?

Sedmý den je tedy den svobody a radosti. Vděčného připomínání toho, co jsme už dostali, a vyhlížení toho, co je pro nás připraveno. Jsme na tom jako ti Izraelci na poušti: za zády všelijaké strachy a nejistoty, ze kterých jsme byli vysvobozeni Božím zásahem, a před sebou zaslíbenou zemi, věčnost, nebe. Obávám se však, že nám oba tyto důležité body –

rické, britskou a německou. Teprve roku 1957 byla vytvořena pátá provincie – Československá. V dalších letech se osamostatňovaly misijní oblasti, takže dnes má Jednota 12 provincií. Synod Jednoty se schází každých 7 let.

Jednota bratrská zůstává mezi svě-

tovými protestantskými církvemi jednou z nejmenších co do počtu, její sbory se však dnes nalézají od Aljašky po Tibet a od Labradoru po Jižní Afriku na čtyřech kontinentech.

Pokračování příště

Ester Čašková

Pozvánka na setkání Tripolis: Praha–Marburg–Zürich

Společný projekt tří reformačních měst vzniklý v souvislosti s významnými výročími reformace

Společně budeme hledat odpovědi na otázky:

Spojují nás reformační dějiny, jak je tomu dnes?

Co přináší setkání se zahraničními sbory?

Co je jejich tématem a co naším?

Jaká je víra a reformovaná církev u nás

a v jiných zemích?

Program bude zaměřen především na poslední návštěvu účastníků Tripolisu v Marburgu na akci Zeitreise Reformation. Setkání se uskuteční **23.10.2017 v 18 hod. nahoře na faře.**

Zve Michaela Kopecká.

24. září 2017 měl v Karlových Varech instalaci náš bývalý farář Martin T. Zikmund. V zaplněné modlitebně ho přivítali zástupci sboru i seniorátu a z proslovů bylo znát, že se na jeho působení těší. Martina pozdravili i zástupci jeho bývalých sborů, včetně našeho.

Kristián David, rodák z Ženkavy, který se pod vlivem pietismu stal jedním z cestujících kazatelů. Pod jeho vedením se řada rodin rozhodla tajně opustit vlast a odejít do saské Horní Lužice, kde jim Kristián David zajistil přijetí. Na jaře roku 1722 přišli první z nich na panství hraběte Mikuláše Ludvíka Zinzendorfa, kde založili osadu Ochránov (Herrnhut).

Malá obec se rychle rozrůstala příchodem nových přistěhovalců z Moravy i odjinud. Hrabě Zinzendorf chtěl z Ochránova vytvořit v duchu pietistického ideálu vzorné křesťanské společenství v rámci luterské církve. Moravští vystěhovalci však dávali jasně najevo, že chtějí vytrvat ve víře svých otců. Začátky Obnovené jednoty byly tedy poznamenány napětím i věroučnými spory. Ale roku 1727 bylo dosaženo dohody a smíření a 13. srpen 1727 pokládá Jednota bratrská za termín svého obnovení.

Mnohým lidem v Sasku byla však existence tohoto společenství trnem v oku a hrabě Zinzendorf se dostával do nesnází s luterskou církví i saskou vládou. Budoucnost Ochránova byla nejednou ohrožena, a to vedlo Bratry k hledání nových míst, kde by se mohli vystěhovalci usídlit. Brzy začaly vznikat osady Bratří i v jiných částech Německa. V Horní Lužici byla roku 1742 založena česká exulantská obec Nizké (Niesky), skupiny vystěhovalců z Lanškrouna se usídlily v Rixdorfu u Berlína i v Berlíně. Nové osady však vznikaly i v Anglii a Americe.

Podobně jako Bratři v Kunvaldě byla i obnovená Jednota ze začátku společenstvím laiků, kteří přijímali službu pietisticky orientovaných luterských kněží. Postupně však rostla potřeba vlastních kazatelů, hlavně pro misii mezi pohany,

kteří začala roku 1732. S luterskou církví se Bratři nedohodli, a tak se obrátili na vnuka J.A.Komenského – Daniela Arnošta Jablonského, který byl nejstarším biskupem polské větve Jednoty a sloužil v Berlíně. Jablonský uznával ochrannou Bratry za pravé potomky české Jednoty a roku 1735 ordinoval moravského vystěhovalce Davida Nitschmanna za prvního biskupa obnovené Jednoty bratrské. O dva roky později ordinoval i hraběte Zinzendorfa. Tak získala Jednota vlastní duchovenský úřad a dala se definitivně cestou nezávislosti. V různých evropských zemích byla postupně jako samostatná církev uznána.

Přes řadu problémů se Jednota stále rozrůstala a kolem roku 1750 měla vedle sborů v Německu, Holandsku, Dánsku, Anglii i Americe také misijní dílo na Západooindických ostrovech, v Grónsku a v Jižní Americe. Misijní rozmach Jednoty provázela intenzivní práce sociální a vzdělávací, zakládání a vedení škol, nemocnic a sociálních ústavů. Ochránov se tak stal střediskem rozsáhlé práce.

Zinzendorf zůstal až do své smrti (1760) vedoucí osobností obnovené Jednoty, a i když musel v mnohé ustoupit cílevědomým snahám Moravanů, jeho osobnost a zbožnost daly vznikajícímu společenství trvalou pečeť. Bylo to především soustředění na Spasitelovo utrpení a spásnou moc jeho prolité krve, Ježíšovo lidství a citové prožívání lásky a víry. Spolu s důrazem na prostotu, řád a kázeň, které si Bratři přinesli z Moravy, to byly základní rysy zbožnosti obnovené Jednoty.

Ve světě se Jednota rozšiřovala natolik, že bylo obtížné ji z Ochránova řídit. Synod roku 1857 rozdělil její práci do čtyř samostatných celků – provincií: dvě ame-

odkud a kam – hodně vybledly. Když se tu v neděli potkáváme, mnohdy už nám chybí ta jásavá radost svobodného putování. Svoboda nám zevšedněla. Svoboda víry i svoboda politická. Je přece normální žít ve svobodě, jinak to snad ani být nemůže.

Ale o svobodu člověk snadno může přijít, pokud o ni nepečuje. Pokud se o ni nestará a nehlídá si ji. Jsou tu pořád ti, kteří se snaží druhé ovládnout, využívat je, namluvit jim, že se nemusí starat. A to nemluvím jen o politice, ale také o všelijakých silách v nás. Snadno zabředneme, necháme se ovládnout svými potřebami, touhami – a také ztratíme z očí cíl. Kamže to vlastně jdeme? K čemu to naše putování životem je? Sedmý den máme na to, abychom si uvědomili, jak svůj život vedu. Co je důležité? Na co nezapomenout a na co si dát pozor?

Evropská kultura si přivlastnila židovsko-křesťanské **dědictví sedmého dne odpočinku** jako jedno z mála hesel, která dodržuje. Převzala neděli, ale její **obsah se vyprázdnil**. Bez jeho duchovního smyslu zůstalo opravdu jen to – neděle. Den pracovního volna. A tápeme v tom, čím to volno zaplnit, abychom si opravdu „odpočali“. Nabízejí se nejrůznější zážitky sportovní, kulturní, společenské. Už nejen neděle – ale celý víkend je od toho, abychom si něco užili. Udolání městem vyvážíme tělo do přírody, ale duše často strádá. A člověk se při tom musí divit, že dokážeme i takový úžasný Boží dar odpočinku zneužít a zničit. Ale netýká se to jen současného životního stylu. Už farizeové v Ježíšově době ze soboty udělali **den nemilosrdné povinnosti**: tohle musíš a tohle nesmíš. Kumránská sekta to vyhrotila až tak, že v sobotu se neposkytne žádná pomoc ani

ženě při porodu, ani dobytku, který spadl do studny. . . „Nesmíš se mu pomáhat žebříkem, ani ho vyšťárat lanem nebo jiným nástrojem. . .“ Je strhující vidět, s jakou vynalézavostí se pokušení vloudí do lidského myšlení. A ze svobody, kterou nám Bůh dal, upadáme stále znovu do otroctví „ty musíš a nesmíš“! Úsilí o dokonalou zbožnost vede paradoxně k nelidskému chování.

A tak jsou středem kritiky Ježíšovi učedníci, když dělají to, co se v sobotu dělat nesmí. Mnou zrní z klasů, aby zahlnali hlad. To je přece práce! A o pár veršů dál budeme číst, že Ježíš v sobotu i uzdravuje. To se také nesmí! Ti zbožní věřící na něj číhali, protože jeho svoboda je dráždí. Nejspíš tuší, že by bylo krásné žít takhle svobodně, ale nemají k tomu odvalu. A tak vlastně závidí a Ježíšova svoboda v nich vzbuzuje hněv.

A odkaz na krále Davida je provokuje ještě víc. David si v nouzové situaci vzal k jídlu posvátné chleby. Jenže copak se Ježíš může připodobňovat králi Davidovi? Tady už nejde jen o svěcení soboty. Nepřímo je položena otázka, **kdo je Ježíš, že si tohle dovoluje?** Je snad nový král David? Dělá si nárok na to, že je ten zaslíbený Mesiáš?

Ano, přesně to měl Ježíš na mysli. Skrze něj Bůh dokonává své dílo. S ním a v něm začíná nový věk – věk spásy. Nový vztah mezi Bohem a lidmi. Je překonáno prokletí zákona i vyhnání z ráje. Tam, kde je Ježíš, je čas slavit a radovat se, protože Bůh je zase mezi svými lidmi! A proto je dovoleno, ba je to vyloženě na místě, jíst z darů určených Bohu. Bůh se s námi chce sdílet! Dává nám všechno, co je jeho – svého Syna a s ním i všechno ostatní.

A když to domyslíme dál: slavení ne-

děle jako dne vzkříšení je vlastně vyznáním, že nám Pán Bůh z lásky dává všechno, co potřebujeme i k životu věčnému. Když slavíme neděli, vyznáváme, že žijeme jenom z Boží milosti, v tomto životě i v tom příštím.

Bohoslužby jsou tedy pozváním k radosti nad tím, že nám Pán Bůh skrze Kristovu oběť odpouští, že s námi začíná zase znovu, a proto nás chce mít u sebe. Ve své blízkosti. **Slavení neděle je předjímkou ráje a vzkříšení.** K tomu jsme pozváni – každý sedmý den! Dostáváme zálohu, abychom vydrželi a vyhlíželi to, co bude dokonale naplněno při Kristově druhém příchodu. **Slavit neděli tedy znamená radovat se ze společenství s Bohem, vychutnávat původní i poslední smysl stvoření!**

Naším problémem je to, že chceme mít neděli SAMI PRO SEBE. A nedojde nám, že se nám tady ďábelské **pokoušení k sobectví** vloudilo i do tohoto nejkrásnějšího Božího daru. Máme sice čas, ale nechceme se o něj dělit s Bohem. On chce být s námi. A my? Také chceme být s ním? Nebo je nám lépe bez něj a bez společenství církve někde na výletě?

Dali jsme si namluvit, že dobré je to, co mi slouží a co mě baví! Já, já, já. Však se podívejte na ty víkendové nabídky: festivaly, ochutnávky, sportovní zážitky. To nás baví, to nám chutná. A tak se zdá, **jako by se Boží čest a lidské blaho v naší neděli rozcházelo.**

Z přímlových modliteb, které zazněly v našem sboru

Mír a láska budiž se všemi námi.

Bože plný milosrdenství! Tvůj Syn byl na kříži kolemjdoucími urážen a tupen,

Ježíš však ukazuje, že Bohu nejde o nic jiného, než právě o to nejlepší pro člověka. Nic mu neleží na srdci víc než **blaho těch, kteří vypadli z ráje.** Kteří se mu na cestě světem a životem ztratili. A dobře vidí, jak jsme unavení a zavalení vším možným – i strachem z toho, abychom něco v životě neprošvihli – a chce nám dát vydechnout. Znovu nás vysvobodit ze sevření toho „musíš“, které už zní jinak než Desatero, ale stejně naléhavě: Musíš si užít, musíš využít všech možností, protože život je krátký! Vlastně jsi pořád něčím ohrožen, třeba i tím, že život nevyužiješ. . . A znovu je tu strach.

Ale Ježíš říká nejen, že sobota je učinná pro člověka, ale také, že Syn člověka je pánem i nad sobotou. A my přece víme, KDO je ten Syn člověka. Ten, který odpouští hříšníkům a svou smrtí přemáhá naši smrt.

Neděle je totiž také **dnem odpočívání i od našich zlých skutků.** Od toho, co se nám nepovedlo, v čem jsme selhali, co jsme promarnili. Je to osvobození od toho, z čeho máme strach.

A když nám to dojde, možná si uvědomíme, že **slavení neděle je vlastně vyznáním.** Viditelným, měřitelným, jasným svěděním: přiznávám se k Bohu a k Ježíši Kristu, který mi odpouští. V jeho společnosti je mé duši dobře, z gruntu si odpočine a nabere síly, protože ví, odkud a kam jde. Amen

přesto jsi nám všem jeho obětí projevils tolik lásky.

Pane Ježíši, zasel jsi dobrou setbu

O věcech, které by byly těžko zvladatelné i ve třech životech, natož v jednom. O strastiplné cestě vlakem na Sibiř, o znásilňování opilými bachaři a následných násilných potratech, o vraždění a upalování lidí v tábore, o brutálním zranění a pobytu v korekci, o hladu, o chvíli, kdy se jí a její sestru pokusila pomatená matka zabít. O touze dostat se zpátky, i o pomoci některých Rusů. O „náhradní“ polské mamince, která sestřám dokázala i v těchto podmínkách dát lásku. A také o pohrdání a odmítání, které po ná-

v mnoha směrech neuvěřitelné – mluvila s velkou vitalitou přes dvě hodiny, bez jakýchkoliv poznámek. A mluvila o věcech, jejichž realitou by člověk snad ani uvěřit nechtěl.

vratu zažily sestry od některých našich lidí, kteří je považovali za komunistky a Rusky.

Paní Sosnarová vyprávěla věcně, souvisle, jasně – jen v několika nejvypjatějších chvílích neudržela slzy. Často takto reagovala při vyprávění o utrpení druhých, přitom její vlastní utrpení nebylo menší. Mluvila i o víře, která ji jako pokřtěnou katoličku posilovala. O modlitbách za vysvobození i o děkování za každý den, kdy může ještě žít. A v celém tom strašlivém vyprávění neztrácela ani humor.

Příběh Věry Sosnarové byl zpracován knižně Jiřím S. Kupkou a letos byl již popáté vydán. Snad proto se na obálce knihy objevil nápis Bestseller, což mi přijde v této souvislosti mírně řečeno nepříliš vkusné, ale autentičnost svědectví to doufejme nesníží. Určitě tedy ne pro toho, kdo slyšel paní Sosnarovou na vlastní uši.

Jiří S. Kupka, *Krvavé jahody*. Vydal Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství a vydavatelství, 2017, <http://www.kartuzianbrno.cz>

Jana Šarounová

Jak to bylo s Jednotou bratrskou II.

Jednota bratrská po Bílé Hoře – tzv. Obnovená jednota

V Čechách a zvláště na Moravě zůstaly i po Bílé Hoře hloučky tajných českých Bratří, kteří se navzdory pronásledování scházeli. Byli povzbuzováni také ze zahraničí, kde vzniklo pietistické hnutí, a do našich zemí byli vysíláni pietističtí kazatelé a kolportéři evangelického tisku. Bratrské tradice se udržely zvláště v místech bývalého působení J.A.Komenského – kolem Fulneku a Suchdola nad Odrou. Ještě

ke konci svého života vydal Komenský pro zdejší Bratry katechismus a zpěvník (1661), které byly potom v rodinách po generace opatrovány a používány.

V roce 1709 byl zřízen evangelický luterský kostel v Těšíně ve Slezsku, a to byla pro nekatolíky na severní Moravě další posila. Tajně sem docházeli na bohoslužby z veliké dálky. Od roku 1717 udržoval z bratrskými rodinami kontakt

káři tady – v Landau, městečku, do kterého se z Kaiserslauternu dostanete malebnou hodinovou jízdou přes Falcký les. Zde probíhaly všechny vikářské semináře, ke kterým jsem byla vždy jako host přizvána. Nejvíce na mě zapůsobil hned první seminář – pastorační. Trval 3 týdny a byl velmi náročný. Každý den jsme měli spoustu teorie a 3 dny v týdnu po třech hodinách praxi v nemocničním zařízení či v domově pro seniory. Já byla v domově pro seniory. A byl to pro mě skutečně velký a obtížný zážitek. Těšila jsem se na to. Ale pak jsem byla ze začátku hodně nešťastná. Byla jsem přidělena na oddělení s ležícími seniory. První paní, kterou jsem navštívila, se dokázala vyjadřovat pouze očima. Jejda, jak já tady mám vést rozhovor? S mými německými schopnostmi? Strávila jsem u ní hodinu a musím říct, že to byla velmi těžká hodina. Ale když jsem odcházela, zářila jsem radostí (a trochu i hrdostí). Vždyť jsem se od té paní dozvěděla, kolik má dětí, že je vdova, co dělají její děti za zaměstnání, o vnoučatech, co ráda dělá, a to pouze díky mým otázkám a jejímu mr-

kání. Od té doby jsem tuto dámu navštívila při každé možné příležitosti. Velmi jsem si ji oblíbila. Za ty tři týdny jsem se setkala jen s jednou dámou, která si se mnou pohovořila. Ostatním jsem vyprávěla já. Když jsem se přišla rozloučit, dostala jsem od své oblíbené dámy ten největší dar. Když jsem jí říkala, že je mi to líto, ale že již můj kurz končí a já odjíždím zpět do Kaiserslautern, rozplakala se. A já rozuměla tomu, co cítí.

Má „Honzíkova cesta“ končí. Zažila jsem tu opravdu mnoho událostí. Mimo výše popsaného jsem poznala spoustu nových lidí, chodila jsem na vaření s uprchlíky, navštívila mnoho spolků, kde jsem vyprávěla o naší církvi, byla jsem pozvána na několik akcí jako čestný host. Občas jsem dostala úkol, na který jsem si moc netroufla, ale vždy jsem to nějak zvládla. Také jsem moc ráda chodila do Falckého lesa a ztrácela se tam, abych se zase našla. Prožila jsem velmi obohacující rok a jsem za něj nesmírně vděčná. Nyní ale končí a já už se těším na další dny, které již klepe na dveře.

Alžběta Matějovská

Sibiř je krásná a přírodního bohatství plná země – ale je nasáklá lidskou krví

Příběh jednoho života

21. září se v dejvickém sboru v rámci programu Křeslo pro hosta konalo pozoruhodné setkání. Hostem byla Věra Sosnarová, 86 letá žena, která byla kvůli své ruské matce s bělogvardějskými kořeny ve 14 letech odvezena z Brna do stalinického tábora na Sibiř, kde strávila společně se sestrou dlouhých 18 let. Matka

v táboře zahynula. Do Československa se směly sestry vrátit až v roce 1964 pod podmínkou, že nikdy o pobytu v táboře nepromluví. Obě to vydržely 30 let – až do sametové revoluce v roce 1989. Skutečný stav věcí neznal ani manžel Věry Sosnarové, který zemřel zjara roku 1989.

Setkání s paní Sosnarovou bylo

svého slova. Prosíme Tě, aby vzešlo, rostlo a přineslo užitek pro Tvé království.

Přimlouváme se za ty, kteří neumí nebo nedokážou řešit své problémy či soužení, trpí bolestmi, nesnázi nebo prožívají zásadní životní krizi. Dej jim naději, ukaž cestu.

Přimlouváme se za ty, kdo jim mohou svou blízkostí pomoci, aby tuto nouzi dokázali rozpoznat a našli sílu a odvalu pomoci vykonat.

Lekáme se, kolik my sami opomíjíme bližních v nouzi. Voláme Tě: vezmi je do své láskyplné péče a i nás povzbuzuj k pomoci.

Pane, dej, ať hodnoty jako láska, pravda, pokora, uznání, spolehlivost, úsměv a radost ? opět začaly vítězit nad závistí, nenávistí, nadřazeností, sobectvím, smutkem a krutostí.

Obracíme se k Tobě, Pane, také s prosbami za požehnání lékařům, ošetřovatelům, pečovatelnám. Žehnej dílu záchrannářů a samaritánských služeb.

Prosíme Tě za sestru farářku a sborovou sestru.

Pane, opatruj děti o prázdninách.

Prosíme Tě, aby našly šťastnou a bezpečnou cestu domů, tam klidné zázemí, inspirující pro jejich studium a hry a hledání odpovědí v cestě rozvíjení vlastní víry v Tebe.

Pane, přimlouváme se za včera zde sezdanané novomanžele Bětku a Tomáše, aby vzájemnou lásku a naději proměnili v příklad pro ostatní, kteří ve svých vztazích váhají.

Prosíme Tě, Pane, aby úroda a přírodní zdroje daly dostatek potravy tam, kde je to zejména potřeba.

Dej, prosíme, za dar správného postoje a rozpoznání zpráv pravých a falešných. Jako Křesťané máme velikou zodpovědnost!

Myslíme na ty, kdo ve svém povolání musí zacházet se zlem, kdo se mu musí i velice přiblížovat, vyhledávat je a stíhat je. Prosíme, stůj při nich.

Dobrotivý Bože, dej ať ti, kdo rozhodují o věcech obecných, čerpali inspiraci v Tvém učení a jejich řešení byla optimální, a jestli pochybili, aby našli odvalu a sílu včas odejít a být tak příkladem.

Amen.

Dopis sboru – podzim 2017

Milí bratři a sestry,

po prázdninách zase začínáme s pravidelnými setkáními ve sboru i v týdnu. V tomto školním roce nás čekají všelijaké změny, protože koncem ledna odchází sestra farářka Čašková a od září 2018 nastoupí bratr Zdeněk Šorm (nyní farář v Novém Městě na Moravě). V období únor–září 2018 budeme mít administrátora, který bude ve spolupráci se star-

šovstvem dbát o to, aby práce pokračovala.

Nedělní bohoslužby jsou pravidelně v 9.30, děti jsou přítomny na začátku a před kázáním odcházejí nahoru, kde mají svůj program.

Večeře Páně je vysluhována každou třetí neděli v měsíci, pokud nejsou svátky. Záleží na rodičích, zda se o chléb chtějí podělit se svými dětmi. Dětem, které byly

pokřtěny na vlastní žádost, se vysluhuje chléb i víno.

Po bohoslužbách jste zváni na posezení s občerstvením a k rozhovorům nahore v sále.

Starší generace se při kávě schází v úterý od 14.30, program připravuje střídavě sestra farářka a sborová sestra. Každé první úterý v měsíci se v tomto čase v kostele koná koncert péči bratra Radoslava Kvapila. Ten také plánuje na půdě sboru uskutečnit každý měsíc přednášky zajímavých osobností.

Úterý večer je vyhrazeno **setkávání nad biblí**:

1. úterý v měsíci biblická hodina v rodině (19.30)

3. úterý v měsíci ve sboru biblická hodina se starozákonníkem Jiřím Benešem o knize Jozue (19 hod)

4. úterý v měsíci „Hovory o víře“ – setkání nad tématy křesťanova života a víry (19.30)

V úterý má schůzku také **mládež** v 18.30 hod.

Středa patří **dětem**: 16 hod.mladší školní, 17 hod.starší školní děti – vede je s.Jarmila Raisová

Ve čtvrtek v 16.30 mají schůzku **konfirmandi** (Alžběta Krupičková, David Mach, Šimon Svoboda a Judita Vymětálová).

Čtvrtek jsou také schůzovní: 1. čtvrtek

Rok v Apostelkirche II.

Sbor, ve kterém jsem působila – Apostelkirche – má přibližně 4 500 členů. A tak není divu, že máme také průměrně 3 pohřby do týdne. Z toho jsem se poku-

v měsíci se setkávají **učitelé nedělní školy** v 18 hod. Druhý čtvrtek v měsíci je od 19 hod **staršovstvo**.

Mimořádná setkání:

– Děkůčinění bude v neděli 22. října 2017

– V neděli 29. října 2017 bude pokřtěn Lukáš Jančík, další dvě děti a jeden dospělý někdy v listopadu.

– víkend pro konfirmandy spolu se sborem Smíchov 3.–5.11.2017

– Advent letos začíná v neděli 3. prosince, v pátek před tím – tj. 1.12. – budeme zase společně plést adventní věnce

– Adventní trh se připravuje na neděli 10. prosince a dětská vánoční hra na 17. prosince.

Od 1. ledna 2018 bude naše církev užívat **nové logo**:

Připravuje se také **slavnost ke 100. výročí** založení ČCE (prosinec 1918). V konečné fázi je také příprava nového zpěvníku.

Ester Čašková

sila vyvléknout. Připadalo mi nevhodné, abych já se svou němčinou vedla rozhovor s truchlícími pozůstalými. Jednak nerozumím všemu, nemusím vždy v rozho-

voru rozpoznat ironii a taky může být truchlícím nepříjemné vést hovor s někým, kdo se nevyjadřuje úplně správně. A tak jsem odmítala a trvala na svém, že já pohřby ani svatby dělat nebudu. . .

Jednoho čtvrtečního rána jsem se chystala do domova důchodců na bohoslužbu, kterou vedla Susanne. Když vtom (45 minut před začátkem) mi ona zavolala, že je nemocná, a ptala se, zda bych nemohla vzít bohoslužby za ni. „Ano, ale jak si představuješ, že ty bohoslužby teď připravím?“ „Použij to vánoční kázání, to se mi moc líbilo. Zkrať ho asi tak na půlku a modlitby udělej takové, co pasují do domova pro seniory. Zvládneš to?“ „Asi ne, ale zkusím, co se dá.“ Bylo to pro mě skoro neuvěřitelné, ale zvládla jsem to. A plna hrdosti jsem také Susanne hned po skončení volala. Ano, mou radost sdílela. A hned mi vysvětlila, co dál ji tíží. Zrovna má mít dnes rozhovor s pozůstalými. Nechtěla bych ho také převzít? Ví, že jsem to vždy odmítala. Může zkusit jiné kolegy. Ale nechtěla bych si to zkusit? Ptala se a pozůstalí prý nemluví falcky (tak tu mluví skoro všichni a je to nářečí, kterému jen obtížně rozumím). Řekla jsem si, že když to nezkusím teď, tak nikdy. „Když ale vezmeš toto, musíš pak udělat i pohřeb.“ Vzala jsem to. A pán mluvil příšernou falčtinou, já mu pořádně nerozuměla a on nerozuměl mně, protože velmi špatně slyšel. Ale rozhovor proběhl a pohřeb taky. Necítila jsem se potom moc dobře, ale byl to první krok. A po každém dalším pohřbu to bylo lepší a lepší.

Podobně i svatby a křtiny. Svatby jsem měla 2. Moc mě netěšily. Jsou takovým dovětkem svatby na úřadě a příprava není zrovna taková, jak jsem si představovala. Obzvlášť když přijdou

„snoubenci“, kteří jsou již deset let úředně svoji. Pak mizí všechny připravené otázky na společné bydlení, rodinu, tradice atd.

Křtin jsem měla možnost zažít také mnoho. Průměrně tak 1–2 každý týden. Protože jich je tolik, dělají se pro ně extra bohoslužby. Křtiny i křestní přípravu bych si zase představovala trochu jinak – méně „jako na běžícím páse“. Ale zde to – zdá se – všem vyhovuje. Díky tomu množství jsem měla možnost získat určitou suverenitu ve křtění dětí a naučila jsem se nenechat se vyvést z míry, když děti (ale i dospělí) vyvádějí různá šprťouchlata.

Co se týče kázání, měla jsem skvělý servis. Vždy když jsem napsala kázání, Susanne ho přečetla, udělala mi korekturu a pak si ještě mé kázání vyslechla, aby upravila mé případné chyby ve výslovnosti. Občas jsme se u toho hodně zasmály. Susanne si často při opravování libovala: „Tohle bych já takto říct jako Němka nemohla. Ale necháme to tu. To je zase Alžbětina němčina a od tebe to lidé přijmou. Zní to tak hezky. . .“. Díky této obrovské pomoci jsem se pak cítila při bohoslužbách jistěji.

Občas jsem zažila trochu netypické situace: kázání v útulku pro psy, vpád ozbrojených policistů uprostřed štědrovečerního kázání, bohoslužby v „Americkém ghettu“, ekumenické bohoslužby venku v kostele pouze z vrbového proutí. . .

Prožila jsem spoustu zajímavých dní, setkání a aktivit, které mě oslovily a které si s radostí vezu s sebou zpět do Čech s nadějí, že je někdy zkusím také u nás uplatnit.

Při tomto vzpomínání nemohu zapomenout také na všechny ty semináře s vi-